

Români din toate țările, uniți-vă în cuget și simțiri !

EUROPA ȘI NEAMUL ROMÂNESC

Decembrie 1979. Anul VIII, Nr.90

FOAIA MISCĂRII ROMÂNE PENTRU UNITATEA EUROPEI

1 Decembrie 1918

Pe răbojul timpului se înscriu, din când în când, zile ce rămân mereu vii în conștiința omenească și în istorie. Sunt zile ce marchează evenimente importante, zile ce separă epoci, zile sărbătorite an de an tocmai pentru că devin simbol al unor aspirații și împliniri.

Printre zilele de acest fel înscrise în calendarul istoriei, simțirii și vrierii românești se află, la loc de cinste, ziua de *1 Decembrie 1918*. Este ziua în care, la Alba Iulia - și ea simbol al unității noastre naționale și spirituale, s-a proclamat unirea Transilvaniei cu România, realizându-se unirea tuturor Românilor într-un singur stat național unitar.

În cetatea suferinței și a biruinței, ale cărei pietre grăiesc despre intrarea triumfală a Viteazului Mihai Vodă, despre martiriul transilvănenilor și spintecarea trupurilor lui Horia și Cloșca pe roata asuprii naționale, - la 1 Decembrie 1918 a fost încoronat idealul strădaniilor românești pentru unitate națională. După lungi ani de îngenuncheri și umiliri pe propria glie strămoșească, la 1 Decembrie 1918 a răsărit soarele dreptății și întunericul împilării naționale s-a risipit.

Sentința "*Noi vrem să ne unim cu Țara !*" exprima dorința seculară a locuitorilor din toată Transilvania.

Vasile Goldiș citea, în fața delegaților tuturor păturilor sociale din Transilvania, proiectul de rezoluție numit *Declarația de la Alba Iulia*.

După ce a adus omagiu din partea Neamului "acelor bravi Români care, în acest război, și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru, murind pentru libertatea și unitatea Națiunii Române", Adunarea a primit cu urale Declarația citită de Goldiș, care a devenit astfel hotărâre. Gheorghe Pop de Băsești declara atunci: "Adunarea Națională a poporului român din Transilvania, Banat și Țara Ungurească a primit rezoluția prezentată prin Vasile Goldiș în întregimea ei și astfel Unirea acestor provincii românești cu Țara-mamă și cu celelalte provincii surori deja alipite este pentru toate veacurile decisă".

Prin importanța deosebită a celor proclamate atunci, ziua de 1 Decembrie intră în istorie ca zi de sărbătoare pentru toată suflarea românească, ca zi a Unirii celei mari sau a realizării României Mari. Ea marchează sfârșitul unei epoci fără întoarcere și începutul unui drum la baza căruia au fost puse principiile nobile ale libertății, egalității și fraternității. Era un început după care am tânjit în mod ființial și existențial timp de secole; un început care arăta, după cuvântul marelui istoric Nicolae Iorga, că "Nimic nu poate împiedica o nație de a se întoarce la unitatea ei primordială și necesară".

Evenimentul proclamării tuturor Românilor, la 1 Decembrie 1918, într-un stat național unitar român rămâne peste veacuri înscris cu litere de aur în istoria și conștiința românească și mărturiile celor din generația care a participat la "marea bucurie" sunt într-adevăr mișcătoare și vrednice de ascultat.

REDACȚIA

MI-ADUC AMINTE...

În noaptea de 30 noiembrie 1918, o căruță trasă de doi cai zbura din sătucul Războieni de pe Valea Mureșului spre Alba Iulia.

În căruță erau frunțașii satului, Români de viță veche și autorul acestor rânduri, în vârstă de 12 ani. În straie de sărbătoare, cu steaguri și voie bună, în dimineața zilei de 1 Decembrie 1918, poposeam în cetatea încărcată de istorie, acolo unde Horea a fost tras pe roată de o nație care timp de un mileniu ne-a fost dușmănoasă.

Din toate colțurile Transilvaniei și Banatului, țărani, muncitori, preoți și intelectuali - de la vlădică până la opincă - se îndreptau în ordine deplină spre inima orașului, la tribunele improvizate, să audă glasul autorizat al frunțașilor noștri politici ce propovăduiau egalitatea popoarelor, libertate deplină, libertate de cultură și educație a tuturor membrilor societății. Nu o dată s-a subliniat că nu este liber un popor care asuprește alte popoare. În Hotărârea de unire necondiționată a Transilvaniei cu România se cuprind nobilele principii de libertate, egalitate, dreptate națională și socială, pentru toți locuitorii din patria noastră.

Tatăl meu, victimă a șovinismului maghiar, mi-a arătat pe Gheorghe Pop de Băsești, Ștefan Cicio Pop, Vasile Goldiș, Iuliu Maniu, Alexandru Vaida Voevod, pe episcopii Miron Cristea și Iuliu Hossu și pe alți mulți frunțași, neînfricați luptători ai vieții noastre politice, victime ale terorii dirijate din Budapesta.

Întreaga Adunare Națională a consfințit, prin aplauze îndelungate, hotărârile fără întoarcere, apoi s-a încins o horă mare, mare de tot; era cu adevărat "Hora Unirii". Atunci cineva a aruncat într-o gărlă "coroana Sfântului Ștefan".

Nimeni nu poate descrie entuziasmul înflăcărat al celor peste 100.000 de Români, care au strigat din toate puterile: vrem să ne unim cu Țara", "Trăiască România Mare!". Pentru mine, toată viața, ziua de 1 Decembrie 1918 rămâne cea mai mare și mai sfântă sărbătoare din câte mi-a hărăzit soarta. Doamne, cât n-aș da să mai pot striga o dată sus și tare: "Trăiască România Mare !".

*

De la 1 Decembrie 1918 până astăzi a trecut peste Țara noastră tăvălugul cel mare din apus și apoi cel din răsărit; oameni sus puși, fără clarviziune politică (Roosevelt și Churchill) s-au lăsat "duși" de cel mai mare tiran al secolului nostru și România Mare s-a făcut mai mică.

Astfel viața ne-a învățat că nu ne putem sprijini prea mult pe alții. Prin noi înșine, cu forțe proprii, cu sacrificii materiale și morale, prin muncă încordată și unire desăvârșită, noi, toți Românii de pe Terra, trebuie să luptăm pentru România. Fiecare să contribuie cu puterile lui pentru înălțarea și înflorirea, independența și suveranitatea națională deplină a Țării. Salvarea noastră, a tuturor, este unirea și lupta "cu credință".

Să ne aducem aminte de versurile poetului Vlahuță:

*"Nebiruit e omul ce luptă cu credință
El știe că pe lume nimic zadarnic nu-i,
Că dincolo de truda și clipa jertfei lui
În taină, vremea țese la sfânta biruință;
Că vuietele toate visează armonie,
Că...este o dreptate și...trebuie să fie!"*

RADU VIRGIL

CONTRIBUȚII LA ACTUL UNIRII 1 DECEMBRIE 1918

Revenirea datei de 1 Decembrie trezește în sufletele românești amintirea marelui eveniment al Neamului nostru, din 1918, și entuziasmul de nedescris care cuprinsese atunci întreaga suflare românească.

Eram, în acele vremuri, elev de liceu și ceea ce se întâmpla mi-a rămas adânc întipărit în minte. După înfrângerile suferite în 1916 și ocuparea a mai bine de două treimi din țară, după pacea impusă la București, în ziua de 7 mai 1918, toți eram copleșiți de durere și descurajare. Există o singură și slabă licărire de speranță că poate aliații noștri vor învinge în marea încleștare din Apus. Din martie până în iulie 1918 a fost un zbcium extraordinar, dar de atunci soarta armelor s-a schimbat din ce în ce mai rapid și Puterile Centrale au fost rând pe rând învinse și încă decisiv. Bulgaria s-a predat prima, la 29 septembrie, prin armistițiul de la Salonic; a urmat apoi Turcia, la 30 octombrie 1918. Austro-Ungaria, asupritoarea fraților noștri din Ardeal, a capitulat la 3 noiembrie 1918, prin armistițiul de la Vila Franca, lângă Padova.

În acest scurt interval de numai cinci săptămâni, au renăscut și și-au luat zborul marile noastre speranțe. Singură Germania, cu imensa ei armată, mai rezista, dar abia mai trăgându-și sufletul. La 11 noiembrie 1918, semna și ea armistițiul de la Rethon des, în Franța, în realitate o adevărată capitulare.

Iată cum se prezentau lucrurile în noiembrie 1918. În Moldova, la Iași, guvernul filo german al lui Alexandru Marghiloman fusese silit să demisioneze în urma presiunilor făcute de ambasadorii Marilor Puteri aliate, la 7 nov. 1918. S-a format un guvern nou sub președinția generalului C. Coandă, unul dintre șefii renumiți ai armatei, care a declarat război Germaniei, cerând imediata retragere a trupelor de ocupație aflate dincolo de linia de marcație. Totodată, s-a decretat mobilizarea generală a armatei. România reintra în război, alături de vechii ei aliați.

Pentru noi, Români, care deși semnasem, în împrejurări disperate, o pace de supunere, cu numai șase luni înainte, evenimentele din vara și toamna anului 1918 constituiau o adevărată răsturnare a situației.

Era o revenire la viață, o adevărată reînviere. Ca elevi, ne duceam încă regulat la cursuri, dar nu puteam să ne mai ocupăm de studii. Eram cuprinși de emoții, ieșeam pe străzi pentru a primi trupele aliate venind de peste Dunăre.

Dar evenimentele se precipitau. Chiar în ziua următoare se semna armistițiul cu tratatelor de la Brest Litovsk și de la București și evacuarea tuturor teritoriilor ocupate în Răsărit (Rusia și Germania).

Pentru încheierea unui nou armistițiu între noul combatant -România și Ungaria, s-au dat instrucții de la Paris generalului șef al armatei învingătoare de la Salonic, compusă din Francezi, Englezi, Sârbi, Italiani și Greci. Prin armistițiul de la Salonic din 29 septembrie, acesta impusese demobilizarea Bulgarilor, predarea întregului armament și dreptul de a folosi teritoriul și căile ferate bulgare pentru operații ulterioare. Din marea armată învingătoare s-a format un detașament aliat de trei divizii - două franceze și una engleză - sub Generalul Berthelot, care a ajuns repede la Dunăre, a trecut-o și, la 4 noiembrie, reocupa Bucureștii.

În ceea ce privește idealul nostru național, unirea cu frații de peste Carpați, nu se prevăzuse nimic, pentru simplul motiv că aceasta era o problemă cu totul străină Bulgariei cu care fusese încheiat armistițiul.

După armistițiul de la 11 noiembrie, situația fiind schimbată, se impuneau noi prevederi pentru curmarea ostilităților româno-ungare. La Belgrad s-au ținut noi tratative între aliați. A fost prima noastră deziluzie. România nici n-a fost invitată. Aliații impuneau Ungurilor condiții ușoare, neplăcute pentru noi. Și anume, se stabilea ca în Transilvania ostilitățile să fie oprite pe râul Mureș, linie de demarcație între noi și Unguri.

Ce a determinat aceste hotărâri? Nu se cunosc motivele, dar se pare că ele erau:

a) Aliații noștri din Apus ne imputau nerespectarea angajamentului luat prin tratatul de alianță încheiat la 4 august 1916 de a nu face în nici un caz pace separată cu Puterile Centrale. Ori, România încheiase cu acestea pacea silnică de la București, la 7 mai 1918. Atunci însă noi eram într-o situație disperată. Rusia încheiase pace cu Germania la 3 martie 1918 și rămăsesem singuri pe frontul de Răsărit în mijlocul unui ocean de inamici: Germania și Austro-Ungaria la Apus, Nord și Sud, Rusia la Răsărit, din cauza Basarabiei, care se unise cu țara noastră. Mica Moldovă, unde erau guvernul, armata și ultimele resturi ale Statului român, era amenințată cu distrugerea.

b) În sufletul aliaților noștri predomina o invidie ascunsă față de noi. Ei încheiaseră cu Germania armistițiul prin care se stabilea evacuarea teritoriilor la Apus de Rin, Germania rămânând neocupată în proporție de 90%. De ce România, care reintrase în luptă când victoria era sigură și obținută de alții, să pretindă acum teritorii întinse care dublau suprafața ei?

c) În luna ianuarie 1918, când situația aliaților din Apus era foarte critică, în urma ieșirii din luptă a Rusiei și foarte probabil și a României, președintele Statelor Unite formulase în cele 14 puncte bazele unei păci de înțelegere între combatanți. Nici nu putea fi vorba de o dezmembrare a Austro-Ungariei. Wilson cerea numai o federalizare a acestei țări, dându-se autonomie diferitelor naționalități din cuprinsul ei. De această soluție făceau acum caz Ungurii. Ori situația era complet răsturnată, prin înfrângerea și capitularea tuturor statelor inamice. Cehoslovacia devenise independentă; Slavii din Sud se alipiseră Serbiei, iar Galiția era luată de Polonia.

Pentru țara noastră mai era și un alt aspect supărător, necunoscut marelui public. Prin pacea de la București din 7 mai 1918, armata română fusese redusă aproape complet. Din 17 divizii, cât avea până atunci, i se permisesse să păstreze numai două pe picior de război, pentru supravegherea Nistrului, contra Rusiei sovietice. Celelalte fuseseră demobilizate. Contingentele cele mai numeroase fuseseră trimise acasă dincolo de linia armistițiului, adică în zona aflată sub ocupație. În Moldova rămasă liberă nu erau decât trei divizii cu sediile la Focșani, Roman și Iași, dar și ele pe picior de pace, cu efective foarte reduse.

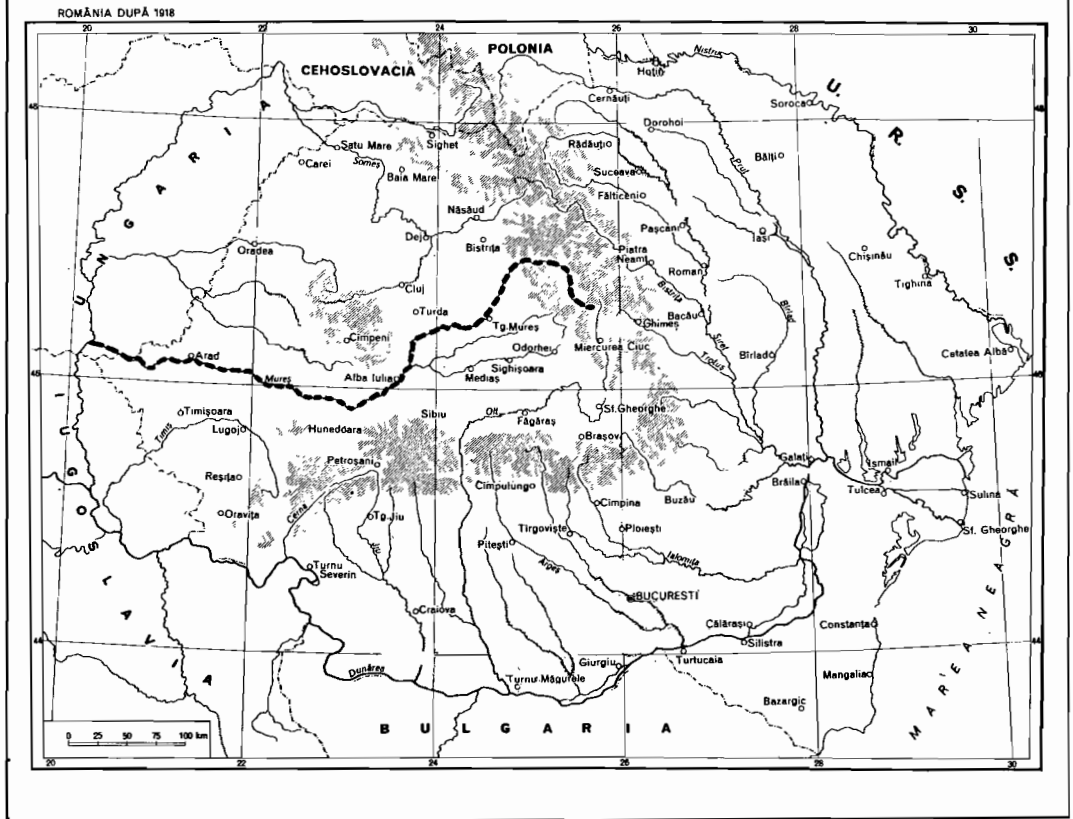
Așa că la intrarea în război, la 10 noiembrie 1918, România era aproape dezarmată. Au fost mobilizate în grabă două divizii care au intrat în Ardeal prin pasurile Ghimeș, Oituz, Bicaz și Tulgheș. Mari căderi de zăpadă au făcut ca traversarea să fie dificilă și extrem de lentă. Așa că, în ajunul Marii Adunări de la Alba Iulia, nu putuse fi eliberată nici măcar partea de Ardeal ce ni se acordase, ci numai o parte mică și aceea cu efective reduse.

Am arătat acestea spre a se putea vedea că Unirea nu s-a făcut sub presiunea armatei noastre. Ea a avut loc în regiunile aflate încă sub stăpânire maghiară, cu multe riscuri și greutăți, datorită exclusiv inițiativei și activității Congresului Național Român (C.N.R.), adică a Partidului Național. C.N.R. a devenit apoi cunoscutul Consiliu Dirigent Român, care a administrat Ardealul timp de mai bine de un an. Din el făceau parte Iuliu Maniu, Vasile Goldiș, Alexandru Vaida, Șt. Cicio Pop și alții.

În afară de dificultățile organizării și transporturilor unei mulțimi imense și de sabotarea autorităților maghiare,, am mai avut de a face și cu o altă piedică. Ministrul ungar al naționalităților, Oszkar laszi, a venit de la Budapesta la Arad, în ziua de 12 noiembrie, spre a propune o așa zisă soluție de compromis și anume: Ungaria va deveni un stat federal, cu autonomia provinciilor locuite de Români. El s-a întâlnit cu conducătorii Consiliului Național. Propunerile sale prezentau unele avantaje prin soluționarea pașnică a problemei româno-maghiare. Unii dintre reprezentanții Consiliului Național înclinau spre acceptarea lor, dar majoritatea era împotriva. Cuvântul decisiv a fost al lui Iuliu Maniu: "Românii din Ardeal cer separarea totală de Unguri".

În zilele următoare, Consiliul Național Român, după discuții agitate, a hotărât convocarea la Alba Iulia a Unei Mari Adunări pentru ziua de Duminică 1 Decembrie 1918.

Linia de demarcație între Români și Unguri, stabilită la Belgrad.

Nu este scopul acestui articol să arate cum a decurs Marea Adunare. Despre aceasta s-a scris foarte pe larg și însuflețit. De ajuns să arăt că ea a hotărât, în numele tuturor Românilor, unirea cu România. Delegația Marii Adunări a plecat la București. Aici, în aceeași zi, 1 Decembrie, Regele și guvernul, în capul armatei, reintraseră primiți în triumf de toată populația Capitalei. Delegația sosită în zilele următoare a fost primită în mod solemn la palat, unde, unirea a fost proclamată solemn. Delegația cuprindea pe Vasile Goldiș, episcopul Miron Cristea, Șt. Cicio Pop, Al. Vaida Voevod, Iuliu Maniu etc. Unii dintre marii luptători ardeleni pentru unire, ca Octavian Goga, "marele poet al pătimirii noastre", părintele V. Lucaci, luptător aprig încă de la procesul Memorandului, n-au putut lua parte, aflându-se atunci la Paris.

Iată cum s-a ajuns, prin luptă, la Marea Unire a tuturor Românilor. Au fost de fapt două acțiuni concordante: Unirea proclamată solemn și cu mare însuflețire la Alba Iulia. Această manifestare unanimă a Ardealului a fost tradusă în fapt prin acțiunea armatei române. Redusă la început la numai două divizii, la 5 decembrie s-a adăugat o a treia și mai apoi încă două divizii ardeleni, create în lunile decembrie 1918 - martie 1919. Cu aceste forțe, devenite de ajuns de puternice, a fost eliberat întreg Ardealul, până la finele lui decembrie, apoi Crișana în aprilie 1919. Până la urmă forțele potrivnice maghiare au fost învinse complet.

"A chaque Seigneur son honneur" spune un proverb franțuzesc. De aceea, recunoaștem și slăvim curajul și îndârjirea tuturor Românilor transilvăneni și a Consiliului Național Român prin care s-a ajuns la proclamarea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918.

DAN GIULEA
13 decembrie 1979

UN NOU PAS SPRE UNIREA BISERICILOR

30 noiembrie. În catedrala ortodoxă din Fanar, unde-și are sediul Patriarhia ecumenică a Constantinopolului, are loc Sfânta Liturghie solemnă, săvârșită de un mare sobor.

În cadrul slujbei oficiate în limba greacă se aude un Pater noster în latină, rostit de Sanctitatea Sa Papa Ioan-Paul II, venit în vizită la Constantinopol. "Această vizită la primul scaun al Bisericii Ortodoxe - mărturisește Sanctitatea Sa - arată clar voința întregii Biserici Catolice de a merge înainte pe drumul către unitatea tuturor, precum și convingerea că restabilirea deplinei comuniuni cu Biserica Ortodoxă este o etapă fundamentală pentru progresul decisiv al întregii mișcări ecumenice...". Pe cât de neașteptată și surprinzătoare, pe atât de semnificativă este vizita aceasta, întrucât constituie un nou pas pe calea apropierii Bisericilor Ortodoxă și Catholică.

Este cunoscut că cele două Biserici s-au despărțit în anul 1054, în urma unor cauze culturale, politice și teologice. Până atunci trăiseră împreună și formaseră o unică Biserică, cu toate că aveau tradiții diferite

În secolul nostru, însă, Bisericile și-au dat seama că nu mai pot trăi în izolare. Într-o lume în care se caută unirea națională, continentală sau mondială, Bisericile au devenit conștiente de necesitatea unirii lor. Așa s-a născut mișcarea ecumenică la care au participat dintru început protestanții și ortodocșii și în care s-a angajat și catolicii după Conciliul Vatican II.

De fapt, numai în noua atmosferă ecumenică a fost posibilă acea primă și istorică întâlnire ce a avut loc la Ierusalim, în anul 1964, între Papa Paul VI și Patriarhul ecumenic Athenagoras I, care, în 1965, au ridicat anatemele reciproce din secolul XI. Vizita Papei Paul VI la Constantinopol, în iulie 1967, și întoarcerea vizitei la Roma, de către Patriarhul Athenagoras, în octombrie din același an, au pus bazele dialogului dragostei, care după aceea a început să dea roade. S-au reluat legăturile dintre Vatican și Bisericile Catolice locale, de o parte, și Bisericile Ortodoxe autocefale sau întreaga Biserică Ortodoxă, de alta. Biserica Catholică și Biserica Ortodoxă s-au redescoperit surori. Într-un interviu acordat unui ziar catolic, I.P.S. Mitropolit Damaschin, directorul centrului Patriarhiei ecumenice de la Chambésy-Geneva, a mărturisit că "Bisericile noastre sunt chemate să depășească situația anormală în care trăiesc, să surpe peretele ce despărtează încă..."

În noiembrie 1979 s-a făcut un nou pas pe calea aceasta. Cei doi Întâistătători au afirmat, în declarația comună, "ferma noastră voință de a face tot ce este posibil pentru a ajunge mai repede ziua în care să fie restabilită deplina comuniune între Biserica Catholică și Biserica Ortodoxă". Deci, procesul început este ireversibil și nu poate merge decât înainte.

Ca măsură concretă, Papa catolic și Patriarhul ecumenic ortodox au voit să anunțe că dialogul teologic este gata să înceapă și în cadrul acestuia vor fi abordate tocmai problemele controversate. La numai câteva zile după acest anunț, s-a dat publicității componența Comisiei mixte pentru dialogul teologic catolic-ortodox. Din aceasta face parte și I.P.S. Mitropolit Dr. Nicolae Corneanu al Banatului, reprezentând Biserica Ortodoxă Română.

Evenimentele de acest fel ne privesc de aproape pe noi, Românii, întrucât, ca ortodocși, aparținem Răsăritului, dar ca popor de origine latină, aparținem Apusului. Și simțim că sinteza pe care am realizat-o în ființa noastră urmează să ia chip european. Conștienți și mândri de originea noastră tracă-daco-romană și de vechimea creștinismului nostru care are ca protopărinte pe Sfântul Apostol Andrei, ca și Constantinopolul, înțelegem să aducem bogăția tradiției noastre apostolice, experiența noastră bimilenară, valorile noastre spirituale și deschiderea noastră sufletească în slujba operei de refacere a unității Bisericii și a realizării Europei Unite.

T.V. BĂDESCU

La Roma a avut loc AL DOILEA SIMPOZION INTERNAȚIONAL DE TRACOLOGIE

Al doilea Simpozion Internațional de Tracologie, organizat de Fundația Europeană Drăgan, s-a deschis la Roma, în sala de reuniuni a Fundației, în seara zilei de 12 noiembrie 1979. Personalitățile științifice și culturale și numerosul auditoriu prezent subliniau de la început importanța acestei manifestări prin sinteza pe care o propunea între *studiul istoriei antice* și căutarea celor mai bune căi spre *unificarea Europei*.

Născută în 1977, tot la Roma, tradiția simpozioanelor de Tracologie organizate de Fundația Europeană Drăgan susține și întărește eforturile unor savanți eminenți care au decis să se întâlnească din patru în patru ani în *Congrese internaționale* dedicate Tracilor din antichitate și, în același timp, să difuzeze, în cadrul unui public care depășește cu mult cercul specialiștilor, teza că *unitatea culturală europeană actuală* se întemeiază pe baze care urcă până la vechii Traci și că, cunoscând mai bine originile lor comune, diferitele culturi naționale ale popoarelor Europei se vor apropia și mai mult. Europa de mâine va trebui să fie una nu numai din punct de vedere economic și politic, ci și, mai ales, o vastă comunitate culturală.

Această inițiativă culturală a Fundației Europene Drăgan s-a născut sub auspicii favorabile; pentru organizarea celui de al doilea Simpozion de Tracologie au acordat sprijinul lor moral înalte instituții, ca: Academia Bulgară de Științe, Academia Română, Academia de științe sociale și politice din România, Universitatea din Florența prin institutul său de lingvistică; au luat parte la lucrări și au trimis comunicări savanți membri de academie, profesori universitari, colaboratori la institute de cercetare și la muzee din Bulgaria, Grecia, Italia, România, Spania, Suedia.

Deschizând lucrările, președintele Drăgan a subliniat că simpozionul din acest an se va distinge de primul prin deplasarea centrului de atenție către Europa Occidentală, fără să se negligeze totuși Grecia și peninsula Haemus. El se va distinge, de asemenea, printr-un mai net caracter interdisciplinar - dictat de natura însăși a obiectului Tracologiei -, comunicările de arheologie și istorie politică și militară adăugându-se comunicărilor lingvistice, care au dominat Simpozionul din 1977. Di Drăgan a mai amintit că Fundația Europeană Drăgan subordonează această manifestare unei sarcini unificatoare și pacifice prin excelență și că vrea să promoveze *metoda convergențelor*, adică să găsească și să studieze ceea ce este

asemănător, analog, complementar: "suntem în căutarea de numitori comuni, materiali și culturali".

Simpozionul a fost apoi salutat în scurte alocuții de Domnii *Georgiev*, din partea Academiei Bulgare de științe, *Condurachi*, membru al Academiei Române și secretar general al Asociației de studii sud-est europene, *Sakellariou* (Universitatea din Salonic), *Mastrelli*, director al Institutului de lingvistică de la Universitatea din Florența, și *Pelosi*, reprezentant al ministrului italian al Instrucției publice, *Valitutti*, împiedicat în ultimul moment să participe la această reuniune. Printre telegramele trimise cu urări de succes pentru Simpozion era și cea a ministrului italian al Bunurilor culturale, *Ariosto*.

Raportul principal a fost prezentat de Dl Emil Condurachi, care a trasat obiectivele acestui Simpozion și, în general, ale Tracologiei, care cunoaște în acest moment o perioadă de remarcabilă creștere. D.Sa a insistat asupra importanței primului Stat trac centralizat în regiunile Dunării de Jos, de la întemeierea căruia se împlinesc 2050 de ani. Marile deplasări de populații plecate în preistorie din aceste regiuni către Occident, contactele și interferențele între civilizații și culturi diferite în sud-estul european sunt studiate de către știința de astăzi cu mai mult interes și pasiune decât altădată și reprezintă teme majore propuse de UNESCO la diverse manifestări științifice. Despre acestea se va vorbi din nou în cadrul Congresului mondial de istorie care va avea loc anul viitor, la București. Aceste cercetări, cu toate că nu sunt de Tracologie în sensul strict al cuvântului, pun în lumină, rolul și importanța Tracilor.

În spațiul limitat al acestei dări de seamă ne este imposibil să rezumăm toată bogăția de informații și sugestii conținute în numeroasele comunicări prezentate în ședințele din 13 și 14 noiembrie. (Ziua de 15 noiembrie a fost ocupată cu o excursie la cetatea etruscă din Cerveteri). Ne vom mulțumi cu câteva indicații sumare.

S-a discutat mult de Pelasgi, de realitatea istorică a acestui popor antic și de caracterul euro-indian al limbii sale și mai ales de posibila lor identificare cu un important trib trac (iliric?). A se vedea comunicările Domnilor Georgiev (*Traci, Pelasgi, Acheeni, Ionieni, Doriene și legăturile dintre ei*), Sakellariou (*Tracii în raport cu Pelasgii și unele etnii grecești*), Braccesi (*Problemele tradiției pelasge în Adriatica de Sus*) și Radu Vulpe (*Tracii și Pelasgii*).

Relațiile dintre Traci și Greci au fost evocate de Dl Irimia (*Relațiile traco-gete cu coloniile grecești de pe coasta Dobrogei*) și în expunerea D-lui Adameșteanu, care a prezentat rezultatele săpăturilor sale arheologice de notorietate mondială întreprinse în Magna Graecia. Tot de arheologie, dar în leagănul civilizației trace, s-au ocupat și Domnii Popescu-Dâmbovița (*Meturgia bronzului la Tracii din spațiul carpato-ponto-dunărean*) și Deler (*Monumentele megalitice în Bulgaria*).

Istoria politică a Tracilor dunăreni la apogeul dezvoltării lor înainte de cucerirea romană a făcut obiectul comunicării D-lui Condurachi (*Acțiunile militare și politice ale lui Burebista și Decebal în lumea tracă de la sudul Dunării*).

Spațiul tracic - expresie inventată de Dl Drăgan - este un vast teritoriu pe care Tracii l-au ocupat prin emigrări în valuri succesive (a se vedea comunicarea D-lui Popov, *Diaspora Tracilor*), care cuprinde și o zonă destul de întinsă din peninsula Iberică. Traco-Etruscii au mers într-acolo pe mare, Traco-Ilirii pe uscat, peste continent. Iată premisele expunerii D-lui Drăgan: *Tartessos, o cetate tracă în Iberia*, care a suscitât un viu interes și a fost pe larg dezbătută de participanți. Stabilirea tribului traco-iliric Tartesses (pe care Romanii îi numeau Turdetani) în valea Guadalquivir poate fi plasată în secolul XIII î. de Hr.; aceștia au adus o cultură superioară, organizarea politică a regatului și au dezvoltat producția și comerțul metalelor. Dl Drăgan a vorbit pe larg de cea mai frapantă descoperire făcută recent asupra Turdetanilor: *marile lor nave, care circulau în Mediterană și Oceanul Atlantic, au atins coastele Americii de Nord, în epoca bronzului*.

Dintre comunicările de lingvistică, se va reține cea a D-lui Pisani, care propune o nouă încercare de descifrare a faimoasei inscripții de pe inelul din Jézérovo, precum și cea a D-lui Crevatin (*Balkanii și preistoria lingvistică*), care repune în discuție grava problemă metodologică a reconstrucției limbii primitive euro-indiene și a imaginii care rezultă din înrudirea idiomelor euro-indiene.

Se obișnuiește să se deploreze lipsa de documente vechi scrise în limba tracă și să se

semnaleze unele slabe "vestigii" ale limbii trace în albaneză, română, greacă etc., dar se uită de faptul că noi dispunem de română ca limbă care continuă desigur latina orientală, dar este, în același timp, și rezultatul transmiterii neîntrerupte a vorbirii Geto-Dacilor. O amplă expunere a fost consacrată istoriei limbii române de DI Lombard (*Poziția românei între Orient și Occident, odinioară și astăzi*), urmată de o discuție foarte animată asupra veritabilei greutate a elementelor slave în română, precum și asupra cantității și a calității "substratului".

În ședința de închidere, după concluzii, s-a discutat și acceptat propunerea D-lui Drăgan de a ține al treilea Simpozion Internațional de Tracologie în 1981, la sediul principal al Fundației Europene Drăgan (Palma de Majorca). Un comitet internațional restrâns a fost însărcinat să aleagă, dintre temele propuse, pe cea care va fi tratată în acea ocazie. Participanții și-au dat rendez-vous la Viena, unde va avea loc al III-lea Congres Internațional de Tracologie (2-5 iunie 1980), organizat de Academia de Științe a Austriei și a Bulgariei.

Simpozionul de la Roma a fost un incontestabil succes prin bogăția, varietatea și importanța contribuțiilor; se cuvine să remarcăm, de asemenea, spiritul de cordialitate și dorința de a realiza o operă de cooperare științifică la cel mai înalt nivel, care au condus lucrările. Un ultim cuvânt pentru a sublinia excelența organizare.

Toate comunicările, precum și o sinteză a discuțiilor vor fi tipărite într-un volum de "Acte", pe care Fundația Europeană Drăgan s-a angajat să-l publice în primăvara anului viitor.

H. MÜLLER

INSTITUTUL DE TRACOLOGIE

o nouă instituție românească de studii traco-geto-dace

De curând s-a decretat înființarea Institutului de tracologie din România, pe lângă Facultatea de istorie și filozofie a Universității din București.

Din decretul prezidențial de înființare rezultă că "Institutul de tracologie are ca obiect de activitate coordonarea unitară a cercetărilor multidisciplinare în domeniul studiilor traco-geto-dace și valorificarea în scopuri științifice și educative a acestora; popularizarea pe plan internațional a rezultatelor cercetărilor din domeniul tracologiei și organizarea de manifestări științifice interne și internaționale de profil; sprijinirea activității științifice a facultăților, muzeelor și altor instituții de profil, a activității de restaurare și conservare a monumentelor traco-geto-dace și a pregătirii cadrelor de specialiști în domeniul tracologiei popularizarea cunoștințelor despre traco-geto-daci în rândul maselor".

Cercetările efectuate vor fi valorificate prin publicația semestrială "Buletinul Institutului de tracologie".

Institutul își desfășoară activitatea sub auspiciile Academiei de Științe Sociale și Politice și ale Ministerului Educației și Învățământului și are sediul central la București și două filiale la Cluj-Napoca și Iași. În funcție de dezvoltarea activității de cercetare a institutului, se pot înființa și alte filiale.

*

Salutăm înființarea acestui for de cercetare, convinși că va contribui la întărirea conștiinței că românii sunt tot atât de adânc înrădăcinați în negura vremurilor ca și alte popoare antice. De fapt, istoria Europei nu are ca bază numai cultura greacă și latină, ci și pe cea a tracilor, unul dintre cele mai numeroase neamuri ale antichității.

Înființarea Institutului de tracologie din România este privită cu încredere de Fundația Europeană Drăgan, care de mai mult timp contribuie la trezirea și cultivarea interesului pentru trecutul nostru mai îndepărtat. Publicația "Noi, Tracii" este bine cunoscută în lumea românească din Occident și din țară, iar simpoziunile de tracologie, organizate la sediul fundației de la Roma, sunt privite de specialiști cu viu interes. Nu mai vorbim de cartea "Noi, Tracii", publicată de DI Prof. Iosif Constantin Drăgan în 1976, care a depășit dintru început cercul specialiștilor, fiind primită cu entuziasm de publicul larg de cititori.

AL X-LEA CONGRES MONDIAL AL PETROLULUI

În perioada 9-14 septembrie, au avut loc, la București, lucrările celui de al X-lea Congres Mondial al Petrolului, la care au luat parte aproximativ 5 000 de persoane din 70 de țări: miniștri, oficialități guvernamentale, conducători sau reprezentanți ai marilor societăți și companii petroliere, cercetători specializați în forajul, prelucrarea, transportul, livrarea și consumul petrolului și gazelor naturale.

Lucrările Congresului au fost urmărite cu un deosebit interes în întreaga lume. Prezența celor peste 200 de trimiși speciali ai agențiilor internaționale de presă, radio și televiziune din toată lumea a dat o expresie grăitoare acestui interes. Explicația poate fi faptul că întrunirea Congresului a avut loc într-o perioadă de agravată criză mondială de petrol, precum și de situația specifică a țării gazde în acest sector. Este cunoscut că România are o tradiție petrolieră de peste 120 de ani și că în prezent este al doilea producător mondial de utilaje și instalații de foraj petrolier. Ea a înregistrat câteva premiere mondiale ce nu pot fi uitate: este prima țară care a comunicat, în anul 1857, primele date oficiale privind producția de țiței; tot în anul 1857, Bucureștiul a fost primul oraș din lume iluminat cu gaz lampant; în 1863 a fost instalată prima sondă industrială și a fost exploatat primul zăcământ de gaze naturale, iar în 1913, a fost instalată prima conductă petrolieră. Din publicațiile de specialitate, aflăm că petroliștii români forează în prezent până la adâncimi de circa 10 000 metri.

Lucrările Congresului de Petrol de la București au fost deschise de Wilhelm von Ilsemann, președintele Organizației Congreselor Mondiale ale Petrolului, care a subliniat însemnătatea dezbaterilor în contextul eforturilor ce se depun pe plan mondial pentru adaptarea consumului de țiței la resursele existente, pentru conservarea energiei și pentru descoperirea de noi surse de energie.

Cuvîntul Președintelui României și comunicările din cadrul ședinței inaugurale, au fost urmate, timp de șase zile, de peste 150 de comunicări științifice și referate, care au prezentat date inedite și rezultatele unor eficiente cercetăei efectuate în întreaga lume în legătură cu originea hidrocarburilor, studierea și analiza zăcămintelor, exploatarea unor noi regiuni petrolifere, tehnicile noi de foraj în diferite medii, inclusiv cele marine, procedeele de recuperare a țițeiului din zăcământ. Cu deosebit interes au fost urmărite și discuțiile privind problemele legate de transportul și depozitarea petrolului, prelucrarea țițeiurilor grele, producerea de hidrocarburi sintetici.

Următoarea reuniune a Congresului Internațional de Petrol, care până acum s-a întrunit la Londra, Paris, Haga, Roma, New York, Frankfurt am Main, Ciudad de Mexico, Moscova și Tokio, va avea loc la Londra.

COMUNICAT

Eparhia Ortodoxă Română pentru Europa Centrală cu reședința în orașul Freiburg din Republica Federală Germania, înființată ca urmare a Congresului Bisericii Ortodoxe Române de Exil, din Germania, ce a avut loc în orașul Frankfurt/M. în zilele de 19-21 Oct. 1979, a fost autorizată de Congres să declare că se solidarizează cu Biserica Greco-Catolică din România, desființată abuziv de actualul regim Comunist din Țară și cere autorităților românești repunerea de îndată a acestei Biserici în drepturile ei firești.

Protoiereu Dumitru Popa Președinte al Consiliului Eparhial

CRONICA NESTORIS DESPRE VECHIMEA ROMÂNILOR ÎN DACIA

Cronica călugărului Nestor de la mănăstirea Peșterii din Kiev conține cea mai veche mărturie directă despre Români din Dacia pe timpul venirii Ungurilor, în secolele IX și X.

Ea zice: *“Ungurii, venind dinspre răsărit, au năvălit prin munții cei mari și au început a face război Vlahilor și Slovenilor ce trăiau acolo”*.

Această știre din vechile anale de la Kiev concordă perfect și cu mărturiile ungurești, mai ales cu cronica lui Anonymus. După Miclosich, căruia i se datorează cea mai bună ediție a Cronicii lui Nestor, Vlahii sunt fără îndoială Români.

(Cf. Lucian Predescu în *Enciclopedia Cugetarea*, 1940, p.595)

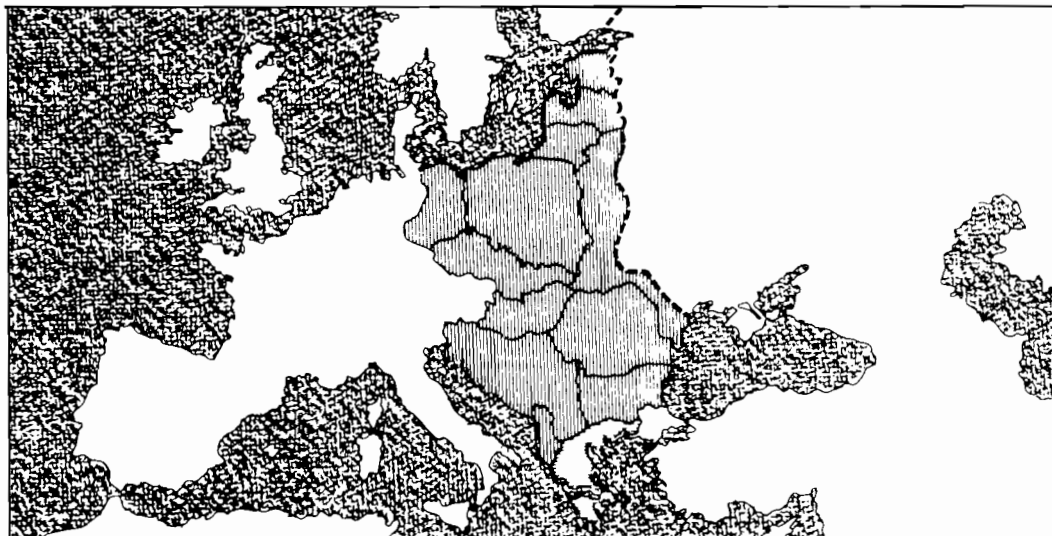
L'ÉGLISE ORTHODOXE ROUMAINE DANS LE PASSE ET AUJOURD'HUI, Bucarest - 1979

Patriarhia Română împlinește o datorie prin publicarea în limbile franceză, engleză și germană a unei succinte introduceri în istoria și situația actuală a uneia dintre instituțiile cele mai însemnate ale Neamului nostru: Biserica Ortodoxă Română.

După ce menționează că istoria Românilor este ancorată în îndepărtata perioadă traco-dacă, prima parte prezintă procesul de formare a poporului Român și a limbii sale unitare, vechimea creștinismului la Români, formele de organizare bisericească de la primii episcopi din secolele IV-VI până la patriarhia de astăzi și locul important pe care îl ocupă Biserica Ortodoxă Română în cultura română veche și mai nouă, contribuind prin prezența sa permanentă în viața tuturor țărilor românești la păstrarea unității națiunii pe pământul românesc.

Partea doua, privind situația actuală, menționează cultele din România de astăzi și relațiile acestora cu Statul și prezintă organizarea Bisericii Ortodoxe Române în cinci mitropolii cu 13 eparhii sau dioceze, la care se adaugă Arhiepiscopia Misionară din Satele Unite ale Americii și Canada și Arhiepiscopia pentru Europa Centrală și Occidentală cu parohii la Londra, München, Hamburg, Offenbach, Salzgitter, Geneva, Milano, Viena, Stockholm, Malmö, Göteborg, Bruxelles, Madrid, Salzburg, Amsterdam, Torino și cu filiale la Birmingham, Vajö, Helsingborg, Kalmstadt, Boras Lund, Jonköping, Västeras, Oslo, Helsinki, Copenhaga, Florența.

Capitolele privind învățământul teologic, cursurile de orientare misionară și pastorală a clerului, conferințele protopopești, presa teologică, relațiile ecumenice; mănăstirile și instituțiile de asistență socială introduc pe cititor în viața complexă a unei instituții naționale ce ar trebui să fie cunoscută mai bine și susținută mai mult de toți Români de pretutindeni.

Moscova, 9 Octombrie 1944

"Momentul era potrivit pentru a trata, așa că am spus: "Să aranjăm treburile noastre în Balcani. Armatele voastre sunt în România și în Bulgaria. Noi avem acolo interese, misiuni, agenți. Între noi nu trebuie să existe neînțelegeri pentru lucruri mărunte.

Cât privește Anglia și Rusia, ați fi de acord - l-am întrebat pe Stalin - ca voi să aveți o dominație de 90% asupra României, noi să avem 90% în Grecia și "fifty-fifty" cu voi în Jugoslavia?" În timp ce se traduceau cele de mai sus, am scris pe o jumătate de foaie de hârtie:

România: Rusia ia 90%; ceilalți iau 10%

Grecia: Marea Britanie (de acord cu Statele Unite) ia 90%; Rusia ia 10%

Jugoslavia și Ungaria: 50% - 50%

Bulgaria: Rusia ia 75%; ceilalți 25%.

Winston Churchill

"Cel de al doilea război mondial"

- Memorii -

SUMARUL

Redacția, 1 Decembrie 1918	1
Radu Virgil, <i>Mi-aduc aminte...</i>	2
Dan Giulea, <i>Contribuții la actul Unirii - 1 Decembrie 1918</i>	3
T.V. Bădescu, <i>Un nou pas spre unirea Bisericilor</i>	6
H. Müller, <i>Al doilea Simpozion Internațional de Tracologie</i>	7
<i>O nouă instituție românească de studii traco-geto-dace</i>	9
<i>Al X-lea Congres mondial al petrolului</i>	10
<i>Comunicat</i>	10
<i>Cronica Nestoris despre vechimea Românilor în Dacia</i>	11
<i>L'Eglise Orthodoxe Roumaine dans le passé et aujourd'hui</i>	11